

[Blodkärl](#)

Du kan få kallbrand om blodcirkulationen i en kroppsdel allvarligt försämras. Det beror vanligtvis på rökning, åderförfettning, diabetes eller en svår köldskada. Behandlingen består av att försöka förbättra den cirkulation som eventuellt finns kvar genom en operation. Då tas även död vävnad bort. Du kan också behöva få antibiotika om du har fått en infektion.

Kallbrand kallas även gangrän och innebär att vävnaden dör. Kallbrand är vanligast i fingrar, fötter, tår eller ben.

Så kallad fuktig kallbrand kan uppstå i sår som är [infekterade](#) och där blodcirkulationen är dålig. Bakterier bildar då gifter. Det kan ibland finnas risk att infektionen sprids till området runt omkring eller till andra delar av kroppen.

Så kallad torr kallbrand kan du få om du förfrysar dig. Då blir det ingen infektion och kallbranden sprider sig inte utanför det område där du har fått den.

Så kallad gaskallbrand orsakas av en bakterie som producerar gas. Det är en mycket ovanlig form av kallbrand.

Kroppsdelens som du har fått kallbrand i kan först bli röd och göra mycket ont. Kroppsdelens kan också bli svullen och det kan bildas blåsor. De är ofta fyllda med vätska.

Sedan domnar kroppsdelens och blir torr, skrynkelig och missfärgad. Huden kan vara allt från blek till blå, lila, bronsfärgad, röd och till slut svart. Du kan också få feber.

När vävnaden är död gör det inte ont i kroppsdelens längre. Vävnaden är då oftast svart och den känns sval eller kall. Det kan även lukta illa om det är en fuktig kallbrand.

Kontakta en [vårdcentral](#) om du har sår eller köldskador som inte läker som de ska. Om det är helg kan du vänta tills det blir vardag. Många mottagningar kan du kontakta genom att [logga in](#).

Sök vård direkt på en [vårdcentral](#) eller [jouröppen mottagning](#) om du har mycket ont i en kroppsdel med sår eller köldskador. Om det är stängt på vårdcentralen eller den jouröppna mottagningen, sök vård på en akutmottagning.

Ring telefonnummer 1177 om du vill ha [sjukvårdsrådgivning](#). Då kan du få hjälp att bedöma symtom eller hjälp med var du kan söka vård.

Att [sluta röka](#) är mycket viktigt eftersom rökning ökar [åderförfettningen](#). Ta kontakt med din vårdcentral om du har svårt att sluta röka och behöver hjälp.

Det är viktigt för dig som har [diabetes](#) att ha den under god kontroll. Du behöver ta hand om dina fötter för att undvika sår som kan utvecklas till kallbrand. Ett högt blodsockervärde under en längre tid ökar risken för sämre blodcirkulation i fötterna. Det kan göra att du får ett sår utan att du märker det och såret tar längre tid att läka. Det kan också infekteras lättare.

Här är några råd om hur du ska sköta dina fötter:

- Ha rena strumpor och skor som inte är för trånga.
- Undersök fötterna regelbundet om du har fått förhårdnader, skavsår eller sår.
- Smörj fötterna med mjukgörande kräm för att inte få torrsprickor.
- Besök en fotterapeut regelbundet, särskilt om du inte kan sköta dina fötter själv.

Ta hand om sår som uppstår och var uppmärksam på om ett sår läker långsammare än vanligt eller blir infekterat.

Det är viktigt att du får blodtrycket och kolesterolvärdena undersökta regelbundet så att de kan behandlas om det behövs.

Läkaren på vårdcentralen undersöker dig och bedömer om kallbranden behöver behandlas akut eller om det kan vänta.

Vid åderförkalkning i benen som är så utbredd att du har fått sår som inte läker eller kallbrand skriver läkaren [remiss](#) till operation hos en kirurg.

Kallbrand som har orsakats av dålig blodcirkulation behöver oftast opereras. Då öppnas blodkärlen upp för att förbättra blodcirkulationen så att kallbranden inte ska sprida sig ytterligare. Vävnad som har dött behöver också opereras bort.

Det är vanligt att behöva få [antibiotika](#) direkt i blodet i samband med operationen om du har infekterade sår. Det är också vanligt att få behandling med smärtstillande läkemedel.

Du kan behöva opereras akut om du får fuktig kallbrand i en kroppsdel eftersom det då finns risk för [sepsis](#), som även kallas blodförgiftning.

Vävnaden lossnar av sig själv när den har dött om du har torr kallbrand efter en köldskada.

Ibland går det inte att rädda kroppsdelens som har kallbrand genom operation. Då blir det növändigt med amputation. Det går ofta att få en protes som ersätter kroppsdelens.

Kallbrand på grund av en infektion kan sprida sig till resten av kroppen och orsaka sepsis, som kan vara livshotande.

Den vanligaste orsaken till svårläkta sår på fötter och kallbrand är åderförfettning som har försämrat blodcirkulationen.

Det här är några andra orsakerna till kallbrand:

- En allvarlig bakterieinfektion har förstört vävnaden.
- En allvarlig skada efter ett olycksfall har nått djupt liggande muskler och gjort att det har kommit in bakterier där.

- En köldskada har orsakat torr kallbrand.

Du kan [söka vård](#) på vilken vårdcentral eller öppen specialistmottagning du vill i hela landet. Ibland krävs det [remiss](#) till den öppna specialiserade vården.

För att du ska kunna vara delaktig i din vård och behandling är det viktigt att du [förstår informationen](#) du får av vårdpersonalen. Ställ frågor om du inte förstår. Du ska till exempel få information om behandlingsalternativ och hur länge du kan behöva vänta på vård och behandling.

Du har möjlighet att få hjälp av en tolk [om du inte pratar svenska](#). Du har också möjlighet att få hjälp av en tolk om [du har en hörselnedsättning](#).

[Köldskador](#)

[Diabetes typ](#)

1

[Diabetes typ](#)

2

Senast uppdaterad:

2021-09-16

Redaktör:

Peter Tuominen, 1177.se, nationella redaktionen

Granskare:

Vishal Amlani, kirurg, Sahlgrenska Universitetssjukhuset, Göteborg

På 1177.se får du råd om hälsa och information om sjukdomar och vilka mottagningar du kan kontakta. Logga in för att läsa din journal och göra dina vårdärenden. Ring telefonnummer 1177 för sjukvårdsrådgivning dygnet runt. 1177 ger dig råd när du vill må bättre.

|

|

|

[Behandling av personuppgifter](#)

[Hantering av kakor](#)

[Inställningar för kakor](#)

1177 – en tjänst från [Inera](#).